

Στο σφυρί ο όρκος με την υπογραφή του Θ. Κολοκοτρώνη

/ [Επικαιρότητα](#)

ΜΕΓΑΛΟ ενδιαφέρον παρουσιάζει ή προσεχής δημοπρασία σπανίων βιβλίων, χειρογράφων, έγγραφων καί χαρακτηρισμών τοῦ Οἴκου «Βέργος». Περιλαμβάνει ἔργα ξένης λογοτεχνίας, νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, λεξικά, ἑφημερίδες καί περιοδικά, ἔργα ἀρχαίων συγγραφέων, χειρόγραφα, ναυτικά καί στρατιωτικά βιβλία, εἰκονογραφημένες ἐκδόσεις, σχέδια καί ὑδατογραφίες, χαρακτηριστικά τοῦ 19ου αἰῶνος, λαϊκές λιθογραφίες καί ἀφίσες, νεοελληνικά χαρακτηριστικά.

Ξεχωρίζει ὁ ὅρκος τοῦ Κολοκοτρώνη μέ τήν ὑπογραφή του («θεόδωρος κολοκοτρώνης») καί τίς ὑπογραφές τῶν μελῶν τῆς Πελοποννησιακῆς Γερουσίας («ἀσημάκης φωτήλας ἀντιπρόεδρος», «τὸ Κορίνθου Κύριλλος», «πρωτοσύγκελλος ἀμβρόσιος [φραντζῆς]», «ὁ Ἀρχ. Γρηγόριος Δικαῖος», «Ἀναγνώστης παπαγιαννακόπουλος [δεληγιάννης]», «Γεώργιος μπάλμπογλης» καί 11 ἄλλοι), οἱ ὁποῖοι ὀρκίζονται νά ἐνεργήσουν ἀπό κοινοῦ γιά τή σωτηρία τῆς πατρίδας καί νά ἀφήσουν κατὰ μέρος τά προσωπικά τους συμφέροντα.

Ὁ ὅρκος ἔχει ἡμερομηνία «Τρίπολη, 16 Ὀκτωβρίου 1822» καί δημοσιεύθηκε τό 1856 ἀπό τόν Ἰ. Θ. Κολοκοτρώνη στά Ἑλληνικά ὑπομνήματα, ἐπιστολές καί

ἔγγραφα σχετικά μέ τήν ἑλληνική ἐπανάσταση ἀπό τό 1821 μέχρι τό 1827.

«Ἐπειδή ἀπό τήν προσήλωσίν μας εἰς τά ἰδιαίτερα συμφέροντα, καί ἀπό τά δεσποτικά μερικῶν φρονήματα, τά πράγματα τῆς Πατρίδος κατήντησαν εἰς ἐλεεινήν κατάστασιν, καί κατεξεσχίσθη ἡ Πατρίς εἰς τρόπον, ὁποῦ ἐκ τούτου προφανῶς ἐπαπειλεῖται ταχύς ὁ τέλειος ἀφανισμός τοῦ ἔθνους μας, ἄν δέν τόν προλάβωμεν.

Ἐπειδή ἡ ἀδυναμία καί ἀνικανότης μας εἰς τό νά κρατῶμεν ἕνα τοιοῦτον πόλεμον, μάς κάμνει νά ἐλπίζομεν ἔλεος, καί ὑπεράσπισιν ἀπό τήν εὐσπλαγχνίαν τῆς Εὐρώπης, τοῦ ὁποίου δέν θέλει ἀξιωθῶμεν, ἄν δέν φανῶμεν καθ' ἡμᾶς αὐτούς ἄξιοι τούτου. Ἐπειδή ὁ ἐχθρός εἰς τόν ὁποῖον ἀνθιστάμεθα εἶναι δυνατός καί μέ πολλά καί δυνατά μέσα, καί ἡμεῖς νά ἐξισωθῶμεν μέ αὐτόν δέν ἠμποροῦμεν ἀλλέως, εἰ μή μέ τήν δύναμιν τῆς σφικτῆς ἐνώσεως καί ὁμονοίας μας καί τῆς ἀποφάσεώς μας. Διά ταῦτα συνελθόντες ἡμεῖς οἱ συνιστῶντες τήν Γερουσίαν τῆς Πελοποννήσου, καί ὁ Ἀρχιστράτηγος αὐτῆς Θ. Κολοκοτρώνης, καί συσχεψάμενοι σπουδαίως, περί τοῦ πῶς εἶναι δυνατόν ν' ἀπαντηθῇ ὁ κίνδυνος καί νά διορθωθοῦν τά πράγματα ἀφ' ὅ,τι κατήντησαν, ἐκρίναμεν ἀναγκαιότατον ἕνα στενόν ἀδελφικόν ἔνορκον σύνδεσμον ὅλων τῶν ἐχόντων ἐπιρρόην εἰς τήν Πατρίδα. Καί λοιπόν ὅσοι εὐρέθημεν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπεφασίσσαμεν αὐτοπροαιρέτως καί Ὀρκιζόμεθα ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας τριάδος τοῦ ἑνός ὑψίστου θεοῦ, καί τῆς φιλτάτης ἡμῶν Πατρίδος, καί εἰς τήν συνείδησιν καί τήν τιμὴν μας. Αὐν.

Τό πρώτιστον ἀποτέλεσμα τοῦ Ὀρκου καί τοῦ ἀδελφικοῦ καί πατριωτικοῦ δεσμοῦ μας νά σταθῇ τό νά προσπαθήσωμεν νά ἐξομαλίσωμεν μέ τόν πλέον εὐλογον καί σύντομον τρόπον τὰς διχονοίας καί τὰς ἐσωτερικάς ταραχάς αἱ ὁποῖαι ἤδη κατασπαράσσουν τήν πατρίδα, καί διά τὰς ὁποίας κινδυνεύει τό πᾶν τῆς Ἑλλάδος. Βον. Νά συνενωθῶμεν ἢ τε Γερουσία καί ὁ Ἀρχιστράτηγος μετά τῶν ἐπιρρόην ἐχόντων παρ' αὐτόν στρατιωτικῶν, καί νά συνεργῶμεν ἀκαταπαύστως διά τό γενικόν συμφέρον, ὁδηγούμενοι ἀπό μόνα, τόν Πατριωτισμόν καί τήν Δικαιοσύνην, νά θυσιάσωμεν ὅλα τά μερικά μας συμφέροντα, καί νά μή φρονῶμεν ἄλλο, νά μήν πνέωμεν παρά τά δίκαια τῆς Πατρίδος, ἕκαστος εἰς τό ὁποῖον προσεκλήθη ὑπουργημα. [...] Εὐν.

Ἄν τις ἡμῶν μέχρι τέλους φανῇ ἐπίορκος ἢ ἀπατεών, ἢ ἐνάντιος εἷς τι τῶν ἀνωτέρω κοινωφελῶν, ἐνόρκων, καί ἀμοιβαίων ὑποσχέσεων μας, οἱ λοιποὶ θέλει τὸν κατατρέχωμεν καί εἰς αὐτὴν του τὴν ζωὴν. Ταῦτα πάντα ὀρκιζόμεθα ἀπαραβιάστως, ἀπὸ μόνην τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος κινούμενοι νὰ φυλάξωμεν ἀπαραβάτως, καί ποτέ νὰ μὴ φρονήσωμεν ἢ ἐνεργήσωμεν διαφορετικὰ, εἰ μὴ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος, ἴσως δυνηθῶμεν μέ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, καί τὴν καλὴν μας πολιτείαν, καί νὰ τὴν σώσωμεν...» ἀναφέρει ὁ ὅρκος.

Ἡ τιμὴ ἐκτιμήσεως τοῦ ἐγγράφου εἶναι 8.000-12.000 εὐρώ.

Ἐπίσης, ξεχωρίζει μία δισέλιδη ἐπιστολὴ τοῦ Κολοκοτρώνη πρὸς τὸν στρατηγὸ Δημήτριο Πλαπούτα στό Ναύπλιο. Ἡ ἐπιστολὴ φέρει τὴν ὑπογραφή τοῦ Κολοκοτρώνη («Θ. Κολοκοτρώνης») καί ἔχει ἡμερομηνία «Τετέμπεη, 24 Φεβρουαρίου 1823». Προσφωνεῖ τὸν Πλαπούτα «Γενναῖε στρατηγέ καί φρούραρχε! σέ ἀσπάζομαι ἀδελφικῶς – τὸν γενναῖον τὸν εὐχομαι πατρικῶς – τὸν κύρ πούκουραν ἀσπάζομαι» καί τοῦ ἐφιστᾷ τὴν προσοχή νὰ «ἐπαγρυπνῇς εἰς τὰς φρουράς, καί εἰς τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα – καί φυλάττου μὴ συγχωρήσης ποτέ, καί ἔμβουν μέ μιάν φοράν περισσότεροι ἀπὸ τέσσαρους ἀνθρώπους εἰς τῆς τάπιας – κάμε τὰ μάτια τέσσαρα καί ἐπαγρύπνει εἰς ὅλα». Ἐάν, δέ, ὑπάρξουν ἐπαναστάτες, τότε «θά κινηθῶ ἐναντίον τους μέ πολλήν δυσἀρέσκειαν...». Ἡ τιμὴ ἐκτιμήσεως τῆς ἐπιστολῆς εἶναι 3.000-4.000 εὐρώ.

Δημοπρατεῖται, ἐπίσης, ἓνας σπάνιος γεωγραφικὸς πίνακας τῆς Εὐρώπης, στά ἑλληνικά, ὁ ὁποῖος ἐξεδόθη τό 1801 στήν Βιέννη ἀπὸ τὸν Ἀρχιμ. Ἀνθιμο Γαζῆ τοῦ ἀπὸ Μηλιῶν τοῦ Πηλίου Ὁρους, χάριν τῶν φιλομαθῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους καί ὁ ὁποῖος μᾶς εἶναι γνωστός ἀπὸ τὸ ἀντίτυπο τῆς συλλογῆς Δ. Ποστολάκα (ἀπὸ τό 1839 στήν Ἑθνικὴ Βιβλιοθήκη). Πρόκειται γιὰ ἓναν μεγάλο χαλκόγραφο χάρτη, συντηρημένο μέ μικρὲς φθορὲς σέ ὁλόκληρη τὴν ἐπιφάνεια. Εἶναι χαραγμένος ἀπὸ τὸν K. Schindelmayer καὶ τὰ περιγράμματα εἶναι χρωματισμένα μέ τό χέρι.

Τό χαρτογραφικό έργο τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ ξεκίνησε τό 1800 μέ τήν ἔκδοση δύο πολύ σημαντικῶν γιά τήν ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς χαρτογραφίας χαρτῶν: ἑνός χάρτη τῆς Ἑλλάδος πού βασίσθηκε στή Χάρτα τοῦ Ρήγα («Πίναξ γεωγραφικός τῆς Ἑλλάδος») καί ἑνός παγκόσμιου χάρτη στόν τύπο τῶν κυκλικῶν ἀπεικονίσεων τῶν δύο ἡμισφαιρίων («Ἀτλας ἢ χάρτης περιέχων καθολικούς γεωγραφικούς πίνακας τῆς ὑδρογείου σφαίρας»). Καί οἱ δύο τυπώθηκαν σέ 4 φύλλα καί εἶναι σήμερα ἐξαιρετικά σπάνιοι (ὁ πρῶτος σώζεται σέ 8 ἀντίτυπα καί ὁ δεύτερος σέ 2 μόνο). Ἡ τιμή ἐκτιμήσεως εἶναι 15.000-20.000 ευρώ.

Περιορισμένη σέ 300 ἀριθμημένα ἀντίτυπα –ὅλα μέ τήν ὑπογραφή τοῦ συγγραφέως– εἶναι ἡ «Ὀδύσεια» τοῦ Νίκου Καζαντζάκη, ἡ ὁποία περιλαμβάνεται στά πρός δημοπράτηση ἀντικείμενα. Ἀποτελεῖται ἀπό 835 σελίδες, ἔχει μικρό σχίσιμο στόν ψευδοτίτλο καί φέρει τήν ἡμερομηνία «Ἀθήνα, Πυρσός, 1938». Ἐχει λυτό φύλλο μέ παροράματα, ἀντίτυπο μέ ιδιόχειρη ἀφιέρωση («Τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου καί μεγάλου πεζογράφου μας Στράτη Μυριβήλη / 1-1-39 Ν. Καζαντζάκης»). Ἡ τιμή ἐκτιμήσεως εἶναι 1.200-1.600 εὐρώ. Ἐγγραφο μίας σελίδος πού φέρει τήν ὑπογραφή τῆς βασίλισσας Ἀμαλίας («Ἀμαλία») ἀφορᾷ τόν ἀτμοδρόμωνα «Ἀμαλία» [II] πού κατασκευάσθηκε στά ναυπηγεῖα Pitcher (1859-1861).

Ἐχει χρονολογία « Ἀθήνα, 30 Αὐγούστου 1858) καί ἐκτιμᾶται στά 400-600 εὐρώ. Φέρει λιθόγραφη ἐπικεφαλίδα («ΟΘΩΝ / ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ / ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ») καί προσυπογράφει ὁ ὑπουργός Ναυτικῶν Ἀθανάσιος Α. Μιαούλης. «Ὑπ’ ὅσιν ἔχοντες τά παρά τῶν Βουλῶν ψηφισθέντα πρός ναυπήγησιν πλοίων ποσά, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσσαμεν καί διατάττομεν. Ἐπιτρέπομεν εἰς τόν εἰρημένον Ὑπουργόν νά παραγγείλῃ εἰς Ἀγγλίαν τήν κατασκευήν Ἀτμοδρόμωνος ἐλικοφόρου ξυλίνου, δυνάμεως 200 ἕως 300 ἵππων...».

Ἡ «Βρύση στή Θήβα» καί ἡ «Ἀγία Τριάδα Πεντέλης» τοῦ Νικηφόρου Λύτρα (1832-1904), ἡ «Κωνσταντινούπολη» τοῦ Αἰμιλίου Προσαλέντη, ἡ «Ἀθήνα» τοῦ Πάρι Πρέκα (1926-1999), ἡ «Σύνθεση» τοῦ Ἀλέξη Ἀκριθάκη (1939-1944), «Ὁ ζωγράφος καί τό μοντέλο του» τοῦ Παύλου Σάμιου (γ. 1948) εἶναι μερικά ἀπό τά σχέδια καί τίς ὑδατογραφίες πού περιλαμβάνονται στόν κατάλογο τῆς δημοπρασίας.

Ἡ δημοπρασία θά πραγματοποιηθεῖ στίς 14 Μαρτίου (6μ.μ.), στό ξενοδοχεῖο «Athens Plaza» (πλατεῖα Συντάγματος), καί οἱ λαχνοί θά ἐξετάζονται ἕως τίς 13 Μαρτίου (10π.μ.-4μ.μ.) στά γραφεῖα τοῦ Οἴκου (Νεοφ. Δοῦκα 10, Κολωνάκι).